

THE **Καρολίνας Μέρμηγκα**

Tabula rasa

ΜΠΕΛΚΑΝΤΟ

Πενήντα τεσσάρων χρόνων, νέα γυναίκα ακόμα. Και κρατιέται, τα κιλά που έχασε δεν τα ξαναπήρε. Αλλ' ούτε και τη φωνή της. Ετσι τουλάχιστον γράφουν οι εφημερίδες: «Έχασε τις πάνω νότες της».

Πενήντα τεσσάρων χρόνων, αλλά δεν θέλει πια να βγαίνει έξω. «Το ευτυχισμένο πουλί πετάει και τραγουδά, το δυστυχισμένο γυρνά στη φωλιά του και πεθαίνει. Η Κάλλας χάθηκε κι η Μαρία την ακολούθησε. Ο,τι θέλουν πια από εμένα, θα

μπελκάντο είναι στενός κορσές που πρέπει να φοράς, σ' αρέσει δεν σ' αρέσει. Το μπελκάντο είναι σαν τη ζωή. Μ' αρέσει δεν μ' αρέσει, αυτή είναι τώρα η δική μου».

Εκείνος που την είχε κάνει κάποτε ευτυχισμένη και του 'γραφε ανοησίες όπως όλοι οι ερωτευμένοι άνθρωποι («Με κάνεις να νιώθω βασίλισσα του κόσμου, αγάπη μου. Είμαι δική σου, μπορείς να με κάνεις ό,τι θέλεις») χάθηκε. Από τη μητέρα της μείναν μόνο οι κατάρρες: «Είμαι μητέρα σου και είσαι κόρη δική μου. Σε εσπούδασα διά να ζήσω ως το τέλος της ζωής μου. Χωρίς την ευχήν μου και την αγάπην μου, θα φθαρούν όλα χωρίς να το νιώσεις πώς». Και οι φίλοι – μα πώς να βοηθήσουν; Όταν τη ρωτούν τι κάνει, απαντά με την καινούργια στεγνή επίπεδη φωνή της «Τίποτα». «Τι μοναχική ζωή με περιμένει όμως!» αναστενάζει κάποια στιγμή. «Υπάρχουν στιγμές που δυσκολεύομαι ν' αναπνεύσω».

Η ανάσα της κόπηκε. Και πια να τραγουδήσει χωρίς ανάσα, και πώς να ανασάνει χωρίς να τραγουδά;

Ε ναι, θυμώνει, τσακώνεται. Una grande vocacca – η μεγάλη φωνακλού, την αποκαλεί ο Τούλιος Σεραφεΐμ, που τη λατρεύει. Και μπορεί να συγκλωρεί, μπορεί και όχι, αλλά τα θυμάται όλα. Όλα: «Ήμουνα πολύ νέα κι είχα μόλις τραγουδήσει Αϊντα στη Βερόνα – είχα τραγουδήσει μ' όλη μου την ψυχή. Κι ένας ιταλός κριτικός έγραψε πως του ήταν σχεδόν αδύνατον να βρει διαφορά ανάμεσα στα πόδια των ελεφάντων που ήταν πάνω στη σκηνή και στα δικά μου». Στις συνεντεύξεις στην τηλεόραση, ντυμένη άψογα, άκαμπτη, με το μαλλί κοκαλωμένο σαν το χαμόγελο που δεν φτάνει ποτέ στα μάτια της, λέει πολλά – αλλά όλα βρίσκονται στο βλέμμα της. Βλέμμα άγριου ζώου. «Οποιος ιππεύσει την τίγρη δεν μπορεί πια να ξεπεζέψει. Δεν μπορώ να ξεπεζέψω». Η τίγρη ήταν η τέχνη της, και δεν θα ξεπεζέψει ποτέ.

► Τομ Βολφ «ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΛΑΣ – γράμματα και αναμνήσεις» μτφ. Ανδρέα Παππά, εκδ. Πατάκης, Αθήνα 2020

«Το ευτυχισμένο πουλί πετάει και τραγουδά, το δυστυχισμένο γυρνά στη φωλιά του και πεθαίνει. Η Κάλλας χάθηκε κι η Μαρία την ακολούθησε. Ο,τι θέλουν πια από εμένα, θα το βρουν στη μουσική μου»

το βρουν στη μουσική μου» απαντά αγριεμένα. Και μόνο τα βράδια που αφήνει τα μαλλιά της κάτω και κουλουριάζεται στην πολυθρόνα με το ουίσκι δίπλα της και βάζει τους παλιούς της δίσκους, μόνο τότε το τρομερό της πρόσωπό μαλακώνει και τα μακριά δάχτυλα χαλαρώνουν και τα μάτια της (τα μάτια τα πελώρια κι έξαλλα με τις διεσταλμένες κόρες, τα μάτια της ιέρειας, της παιδοκτόνου, της Νόρμα και της Τόσκα και της Μπάτερφλαϊ) γίνονται βελούδο. Αποκοιμείται έτσι, μέχρι να γλιστρήσει ο κλωμός παριζιάνικος ήλιος μέσα από τις βαριές κουρτίνες, και τότε την κουβαλούν στο κρεβάτι της. «Ξέρεις ποιο είναι το καλό της σημερινής μέρας;» λέει την επομένη στην οικονόμο της, την Μπρούνα. «Οτι είναι μια μέρα λιγότερη για να ζήσω». Αναστενάζει (λίγο θεατρικά, γιατί το χούι δεν χάνεται): «Το

Πενήντα τεσσάρων χρόνων, νέα για να πεθάνει. Αλλά θα πεθάνει, και δεν θα σταματήσει να πεθαίνει. Οι ιστορίες δεν θα σταματήσουν ποτέ, φτιαγμένες από ξέφτια και κουρελάκια της ζωής της. Θέλουν να τη διηγηθούν, αλλά πώς να διηγηθείς την Κάλλας; «Ίσως θα 'ταν καλύτερα αν όλοι εσείς που θαμμάζετε τόσο τη θεϊκή μου φωνή, αναβάλλατε αυτό το "αθάνατη" για μετά τον θάνατό μου. Τότε θα μπορούσα κι εγώ να κάθωμαι αναπαυτικά πάνω σε κάποιο σύννεφο και να κοιτάζω κάτω απολαμβάνοντας το θέαμα, αντί ν' αγωνιώ για το αν θα καταφέρω να βγάλω τις ψηλές μου νότες».

Ναι, καλύτερα. Γιατί χωρίς τη μουσική δεν υπήρξε κι ούτε θα υπάρχει. Όλα της βρίσκονται εκεί – και στο πονηρό σκληρό της χαμόγελο, ενώ τα μάτια της δεν χαμογελούν καθόλου: «Κι όμως είναι τόσο εύκολο, τόσο απλό να διαβάξεις τη μουσική. Γιατί δυσκολεύονται τόσο;».